



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.05.2012
Sayı: 386

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hukuk Muhakemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 10.05.2012

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	23 Mayıs 2012		E. No: 2/597	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
✓	✓	✓	✓	✓
TBMM BAŞKANI:	✓			



GENEL GEREKÇE

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Ön İnceleme ve Tahkikat" başlıklı 320. maddesinin 4. fıkrası; "Basit yargılama usulüne tabi davalarda, işlemten kaldırılmasına karar verilmiş olan dosya, yenilenmesinden sonra takipsiz bırakılırsa, dava açılmamış sayılır." şeklinde düzenlenmektedir.

Yine 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 150. Maddesinin 6.fıkrasında; "İşlemden kaldırılmasına karar verilmiş ve sonradan yenilenmiş olan dava, ilk yenilenmeden sonra bir defadan fazla takipsiz bırakılamaz. Aksi hâlde dava açılmamış sayılır." şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

Birbirinden farklı bu iki düzenlemeden birincisinde, yani Hukuk Muhakemeleri Kanununun 320. Maddesinin 4. Fıkrasında basit yargılama usulüne tabi davalarda yalnızca bir defa davayı yenileme hakkı tanınırken, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 150. Maddesi 6. Fıkrasında ise işlemten kaldırılmış ve yenilenmiş davalarda ikinci defa takipsiz kalması halinde yine yenileme hakkı vermektedir. Bu düzenlemelerde birbirine aykırı iki düzenleme mevcuttur. Basit yargılama usulüne tabi davalarda dava sahibine davasını yenileme hakkı yalnızca bir defa tanınmıştır. Oysa ki hakim bazı nedenlerle davaya gelemediğinde, duruşma günü ve saatinde hazır bulunmadığında hiçbir sonuç ortaya çıkmazken, dava sahibinin duruşmaya gecikmesi, bazı zorunlu nedenlerle duruşmayı kaçırmaması halinde davası açılmamış sayılmaktadır.

Bu hukuka aykırı düzenleme Anayasanın 36. Maddesi ile güvence altına alınmış olan, hak arama hürriyetine bir sınırlama niteliği taşımaktadır. Aynı zamanda bu düzenleme Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle desteklenen adil yargılanma hakkıyla da çelişmektedir.

Basit yargılama dışında kalan davalar için dava sahibine iki defa dava yenileme hakkı tanınmışken, basit usulde görülen davalara yalnızca bir defa bu hakkın tanınması adaletin önünde herkesin eşit olması gereği ilkesine aykırıdır. Bu adaletsizliğin giderilmesi amacıyla hazırlanan kanun teklifini sunuyorum.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 320. Maddesinin 4. Fıkrası, aynı kanunun 150. Maddesinin 6. Fıkrasıyla örtüşecek şekilde değiştirilmektedir. Bu değişiklikle basit usulde yargılaması yapılan davalarda da dava sahibine davayı yenileme hakkının iki kez tanınması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



**6100 SAYILI HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 320'nci maddesinin 4'üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 320-

(4) Basit yargılama usulüne tabi davalarda, işlemden kaldırılmasına karar verilmiş ve sonradan yenilenmiş olan dava, ilk yenilemeden sonra bir defadan fazla takipsiz bırakılamaz. Aksi halde dava açılmamış sayılır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

